

Notat af 2. maj 2016 fra arbejdsgruppen om brugen af sagkyndige

Arbejdsgruppens medlemmer:

Retspræsident Henrik Rothe, Sø- og Handelsretten
Retspræsident Henrik Agersnap, Retten i Odense (formand)
Landsdommer Michael Ellehauge, Vestre Landsret
Landsdommer Margit Stassen, Østre Landsret
Byretsdommer Karin Bøgh Pedersen, Retten i Odense
Byretsdommer Mette Søgaard Vammen, Retten i Aarhus

Arbejdsgruppen har fået til opgave at overveje følgende spørgsmål:

- 1) Hvordan fremmes øget brug af sagkyndige dommere?
- 2) Kan det mindske udgifterne til syn/skøn?
- 3) Skal der laves bedre oversigter over de sagkyndiges konkrete kompetencer mv.?

Arbejdsgruppen har holdt møde den 14. januar 2016 og har efterfølgende indhentet yderligere oplysninger samt udvekslet skriftlige synspunkter.

Indledningsvis præciseres, at notatet omhandler brug af sagkyndige retsmedlemmer, som omhandlet af retsplejelovens kap. 9 b.

Arbejdsspørgsmål nr. 1 og nr. 3

Udfordringer

På baggrund af gruppens egne erfaringer og efter drøftelse med advokater har gruppen konkluderet, at der såvel i retternes egne rækker som hos nogle advokater er en vis tilbageholdenhed med at anvende sagkyndige, og at ideen med brugen af sagkyndige skal formidles i positive vendinger både eksternt og internt.

Gruppen har på samme grundlag også konkluderet, at de eksisterende lister i landsretterne med sagkyndige med fordel vil kunne udbygges.

Anbefalinger

Overfor erhvervslivets brancheorganisationer og overfor advokater anbefaler arbejdsgruppen, at der informeres om, at civil hovedforhandling under medvirken af sagkyndige er en mulighed, som øger parternes tillid til afgørelsens rigtighed. Det kan samtidigt fremhæves, at civile retssager under medvirken af sagkyndige ofte er et ligeså hurtigt og fagligt velfunderet institut at anvende som voldgift, og at det samtidigt er meget billigere.

Overfor dommere anbefaler arbejdsgruppen, at der informeres, om at der er brug for at flere sager finder vej til domstolene i stedet for at blive afgjort ved voldgift, at sagkyndiges medvirken er med til at legitimere et resultat hos de professionelle parter, og at der er gode erfaringer hos dommere, der har afgjort sager under medvirken af sagkyndige.

Da den værdi, sagkyndige dommere kan tilføre sagsbehandlingen ved domstolene, er helt afhængig af, at det er muligt ganske præcist at finde sagkyndige med de helt relevante kompetencer til den enkelte sag, anbefales det, at landsretternes databaser med sagkyndige optimeres med op- og udbygning af databaserne efter inspiration fra Sø og Handelsrettens database, og således at der er "hit" på alle underområder.

For at udbrede anvendelsen anbefaler arbejdsgruppen, at der vælges 3-5 fokusområder, hvor anvendelsen af sagkyndige søges fremmet fx IT-sager, veterinær-sager (hestesager), finansielle sager, entrepriser-sager og eventuelt skattesager.

Det anbefales, at udbygningen af landsretternes databaser med sagkyndige indenfor fokusområderne udbygges først, og at der via brancheorganisationerne indenfor fokusområderne reklameres særligt for brugen af sagkyndige.

Endvidere anbefaler arbejdsgruppen, at de udpegede sagkyndiges tilknytning til retterne skal sikres gennem retspræsidenternes og dommernes løbende "pleje" af relationen til dem.

Arbejdsgruppen anbefaler endelig, at der etableres hjemmel til undtagelsesvist at ad hoc beskikke sagkyndige fra et andet skandinavisk land, som vil kunne følge en hovedforhandling afviklet på dansk, når sagkundskaben her i landet er begrænset, eller den her i landet værende sagkundskab er inhabil. En sådan mulighed findes i Norge.

Arbejdsspørgsmål nr. 2

Arbejdsgruppen vurderer, at syn og skøn måske kan undværes i nogle sager, hvor det hele beror på et fagligt skøn, der kunne foretages af de sagkyndige sammen med dommeren/dommerne. Det er desuden arbejdsgruppens vurdering, at rettens bedømmelser vil blive kvalificeret under medvirken af sagkyndige dommere, hvilket også vil blive afspejlet i bedømmelsen af beviser; herunder bedømmelsen af syn og skøn.

Bilagsoversigt

Bilag 1 – mødereferat

Bilag 2 – samtaler med advokater

Bilag 3 – artikel af herredsdommer og docent Skúli Magnússon

Bilag 4 – IAJ Expert Evidence Paper with Annexures om blandt andet "hot tubbing" eller "concurrent expert evidence"

Bilag 5 – Designrådets skønsmandsuddannelse